

Väylävirasto
Trafikledsverket

Suomenlahden väylänhoito 2023-2028

Meriväyläyksikkö

Mika Lehtola

**Mitä Väylävirasto
tekee?**

Väylävirasto on noin 480 hengen asiantuntijavirasto, joka keskittyy tie-, rata- ja meriliikenteen väyläverkon suunnitteluun, kehittämiseen ja kunnossapitoon sekä liikenteen ja maankäytön yhteensovittamiseen. Lisäksi vastaamme liikenteenohjauksen ja talvimerenkulun järjestämisestä

Väyläviraston organisaatio 1.4.2022

Pääjohtaja
Kari Wihlman

Yhteiskuntasuhteet ja viestintä
Anna Jokela
Viestintäyksikkö Hanna Ackley

Oikeus ja HR Laura Kuistio
Henkilöstöyksikkö Joanna Brady-Bister
Oikeusyksikkö Katja Koskelainen

Hankintajohtaja Pekka Petäjäniemi

Toiminnanohjaus Mirja Noukka

Strategia ja toiminnansuunnittelu – osasto Ari-Pekka Manninen
Toiminnansuunnittelu-, omaisuuden-hallinta- ja koordinoititehtävät
Asiakkuusyksikkö
Anu Kruth

Talousoasasto Elina Tossavainen
Toimialacontroller -tehtävät
Talousoasasto Kalle Mattila
Hankecontroller -yksikkö
Terhi Hyvärinen

Turvallisuus ja johtamisjärjestelmä – osasto Heidi Niemimuukko
Apulaisjohtaja Tomi Kangas

ELY-ohjaus Jarmo Joutsensaari

Rautatieliikennejohtaja
Markku Nummelin
Tieliikennejohtaja Jarmo Joutsensaari
Vesiliikennejohtaja Jarkko Toivola

Liikenneverkkojen suunnittelu Pekka Rajala

Liikenne ja maankäyttö -osasto
Anna Saarlo
Apulaisjohtaja
Tapio Ojanen

Väylien suunnittelu -osasto
Jaakko Knuutila
Apulaisjohtaja, suunnittelun ohjaus
Jenna Johansson
Apulaisjohtaja, ratasuunnittelu
Emmi Tourunen

Hankkeet Esa Sirkiä

Hankehallintaosasto
Riitta Kaasalainen
Apulaisjohtaja
Liisa Vähäkylä

Projektien toteutus, Pasila -osasto
Jussi Lindberg
Apulaisjohtaja
Miia Kari

Projektien toteutus, alueet - osasto
Lars Westermark
Apulaisjohtaja
Mauri Mäkiäho

Väylänpito Virpi Anttila

Kunnossapito-osasto
Magnus Nygård

Tien kunnossapidon ohjaus- ja kehittämisyksikkö Otto Kärki
Radan kunnossapidon ohjaus ja kehittäminen – yksikkö
Jukka P. Valjakka
Radan kunnossapidon teettäminen – yksikkö Teemu Poussu
Radanpidon keskitetyt tehtävät – yksikkö Tuomo Kestilä
Meriväyläyksikkö Simo Kerkelä
Sisävesiväyläyksikkö Tero Sikiö

Tekniikka ja ympäristö -osasto
Minna Torkkeli
Kiinteistöyksikkö Antti Castren
Rautatietekninen yksikkö
Simo Toikkanen
Ympäristöyksikkö Laura Yli-Jama
Taitorakenneyksikkö Markku Äijälä
Tie- ja geotekniikkayksikkö
Kari Lehtonen

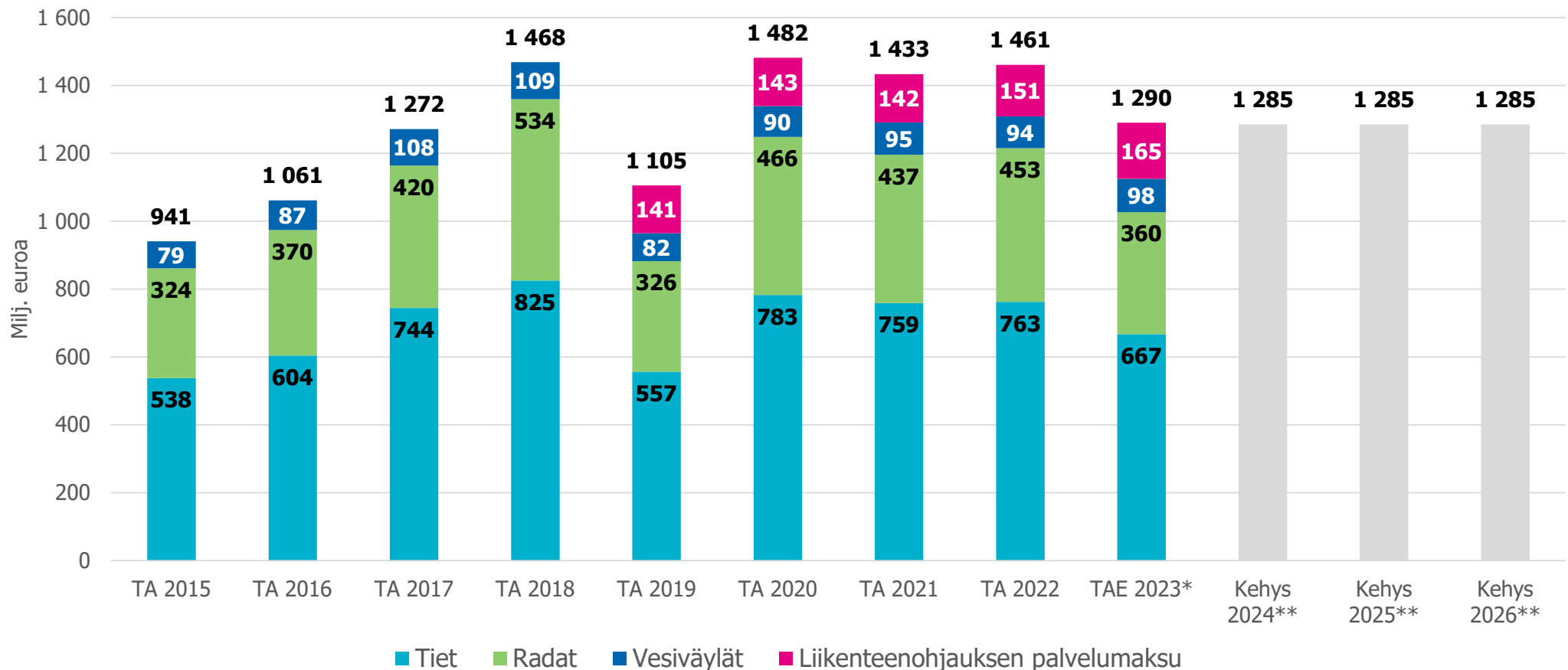
Väylien käyttö ja tieto Juuso Kummala

Väylien käyttö -osasto
Maija Märkälä
Apulaisjohtaja, liikenteen ohjauksen hankinta
Ismo Kohonen

Tieto-osasto
Jan Juslen
Apulaisjohtaja
Riitta Kaasalainen
Väylätietojen hallintayksikkö
Reijo Prokkola
Tiedonhallinnan kehittämisyksikkö
Esko Hätälä
Asiakirjahallintoyksikkö
Anne Ojala
ICT-yksikkö
Joonas Kajastila

Merenkulkuyksikkö
Jarkko Toivola

Perusväylänpidon määrärahojen* kehitys 2015-2026 (milj. euroa)

*Vuoden 2023 osalta huomioitu budjettiriihen päätökset

**Kehyspäätöksen 4/2022 mukaisesti

28.10.2022

Vesiväylät lukuina

4 000 km
kauppamerenkulun
väyliä

Rannikkoväyliä

8 300 km
ja sisävesiväyliä

8 000 km

30

satamaa auki ympäri
vuoden

10 suurimman
sataman kautta
kulkee

80 %

tavaraliikenteestä

25 600

merenkulun
turvalaitetta
(majakoita, poijuja
ja viittoja)

90 %

Suomen viennistä ja

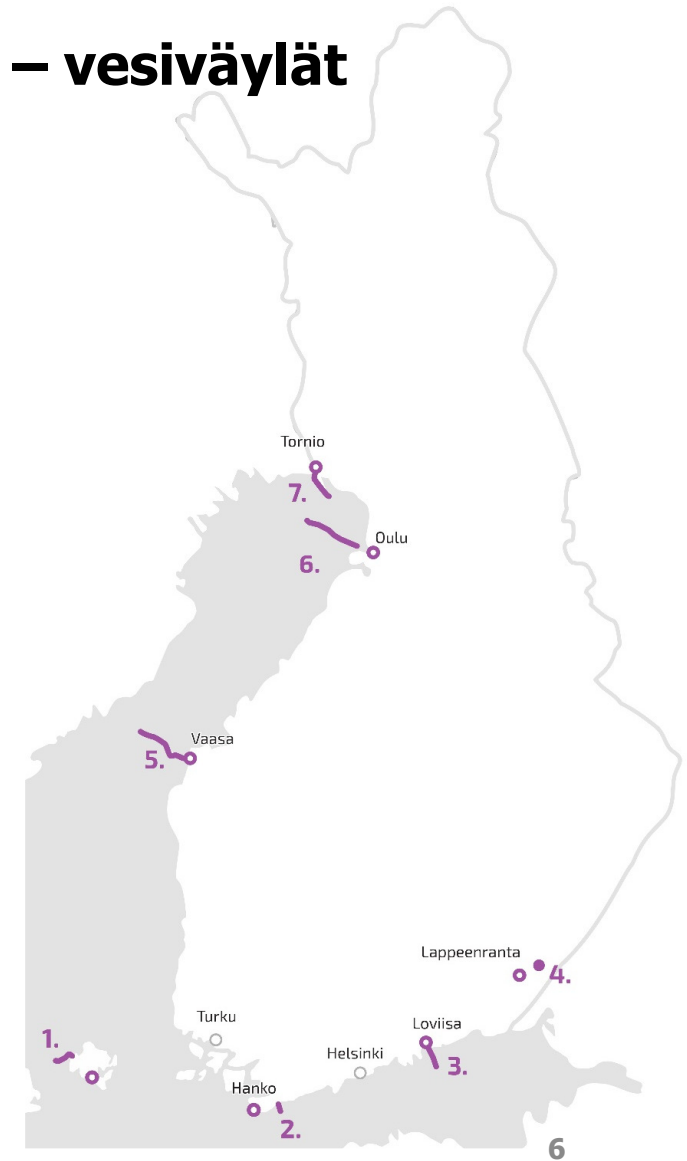
70 %

tuonnista kulkee
satamien kautta

Merkittävimmät vuoden 2022 suunnittelukohteet – vesiväylät

Vesiväylät

1. Ahvenanmaan väylät
  - Eckerön väylän syvennys 7 m, yleissuunnitelma ja vesilupahakemus
2. Koverharin väylä
  - Yleissuunnitelma ja vesilupahakemus
  - Väylän syventäminen 14,0 metriin osana Koverharin sataman kehittämisprojektia
3. Loviisan väylä
  - Syvennys 11 m, yleissuunnitelman tarkistus
4. Saimaan syväväylän parantamisen suunnittelu
5. Vaasan väylä
  - Esisuunnitelma, geometrian parantaminen nykyisellä kulkusyvytydellä
6. Oulun väylä
  - Esisuunnitelman laatiminen 14 m kulkusyvytydellä
  - Pohjatutkimukset ja yleissuunnitelma väylän geometrian parantamisesta nykyisellä kulkusyvytydellä.
7. Tornion väylä
  - Esisuunnitelma, geometrian parantaminen nykyisellä kulkusyvytydellä

Väyläviraston tulostavoitteet

- Parannamme liikennejärjestelmän energiatehokkuutta ja lisäämme kestävän liikenteen houkuttelevuutta.
- Muodostamme kokonaiskuvan väyläomaisuudesta ja menettelyt sen kokonaistaloudelliseen, pitkäjänteiseen ohjelmointiin.
- Parannamme väylänpidon tehokkuutta ja laatua sekä markkinoiden toimivuutta.
- Kohdistamme väylänpidon toimenpiteet vaikuttavuuden perusteella, asiakastarpeita priorisoiden ja väylän kunto huomioiden.
- Parannamme liikennejärjestelmän turvallisuutta, toimivuutta ja saavutettavuutta.
- Jatkamme rataverkon haltijan palveluiden hallinnan ja toimintamallien kehittämistä.
- Aloitamme automatisoituvan liikenteen edellyttämän infran kehittämisen ja edistämme liikenteen digitalisaatiota.

Meriväyläyksikkö vastaa ja huolehtii

- Meriväylien sekä niihin liittyvien rakennusten kunnossapidosta sekä väylätietojen ylläpidosta alueellaan
- Vesiväylänpidon operatiivisten tehtävien (suunnitteluttaminen, rakennuttaminen ja kunnossapito) tilaamisesta, valvonnasta ja ohjauksesta alueellaan
- Meriväyliin liittyvien maanhankinta- ja kiinteistöasioiden valmistelusta sekä irtaimen omaisuuden luovutuksiin liittyvästä valmistelusta
- Yhteistyössä liikenne ja maankäyttöosaston ja väylien suunnitteluosaston kanssa meriväyliin liittyvien kaava-asioiden valmistelusta
- Vesiliikenteen turvalaitteiden kehitystyöstä
- Yksikön tehtäviin liittyvien vesiväylätietojen hankinnasta ja ylläpidosta

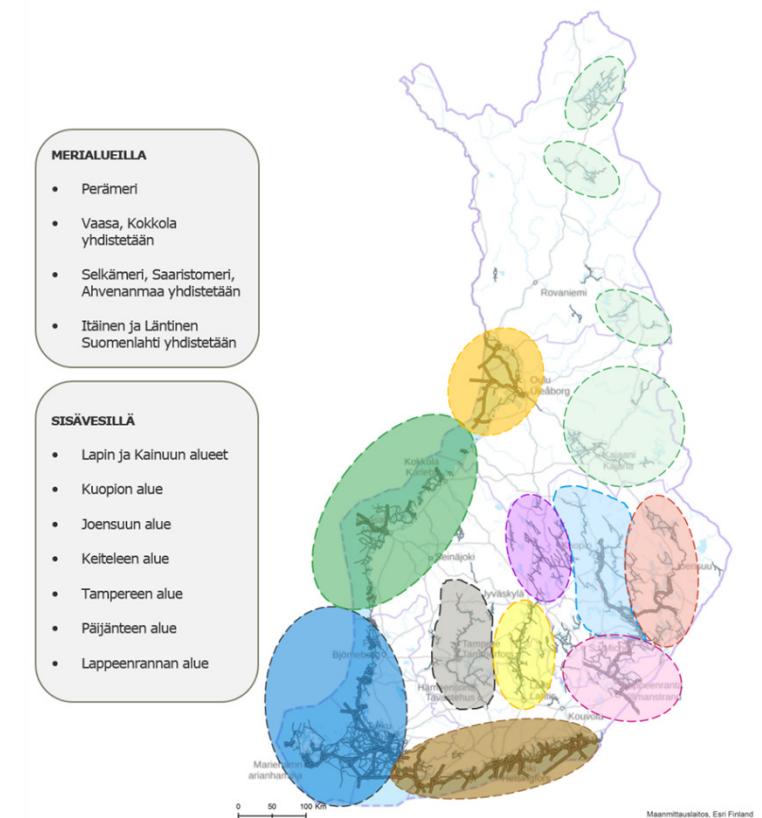

Urakka-alueet ja urakan pituudet

- Sisävesiurakoita 7 kpl, urakoiden kesto 5 vuotta + 2 v optio mahdollinen
- Merialueiden urakoita 4 kpl, urakoiden kesto 5 vuotta
- Perämeri säilytetään erillisenä
- Merialueella Saaristomeri, Ahvenanmaa ja Selkämeri (alkanut 8 / 2020), Suomenlahti (alkanut 8 / 2021) ja Pohjanlahti (alkanut 8 / 2022).

Vesiväylänhoidon markkinat

- Meriväylien hoito n. 7 M€
- Sisävesienhoito n. 2.5 M€

Vesiväylänhoidon markkinat

Vesiväylänhoidon markkinat

- Meriväylien hoito n. 7 M€
- Sisävesienhoito n. 2.5 M€

"Käynnissä" olevat urakat

Kainuu ja Lappi

Keitele

Joensuu

Kuopio

Päijänne

Tampere

Lappeenranta

Pohjanlahti

Perämeri

Ahvemaanmaa Saaristo- ja Selkämeri

Suomenlahti

Alltime Infrapalvelut Oy

Arctia Meritaito Oy

Alltime Infrapalvelut Oy

Arctia Meritaito Oy

Alltime Infrapalvelut Oy

Alltime Infrapalvelut Oy

Arctia Meritaito Oy

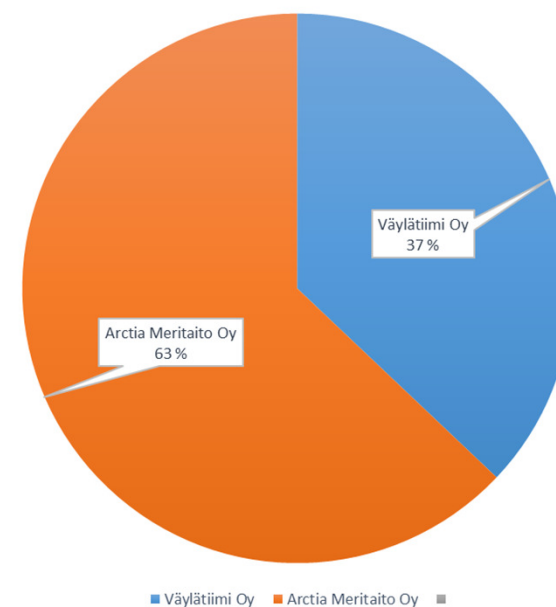
Arctia Meritaito Oy

Arctia Meritaito Oy

Arctia Meritaito Oy

Alltime Infrapalvelut Oy

Markkinaosuudet hankinnan kokonais / tavoitehinnan perusteella

Kilpailutusohjelma

Väylänhoidon hankintaohjelma 4/2022. Ohjelma on alustava ja muutokset on mahdollisia. Päätökset optioiden käytöstä ja kilpailutettavien urakoiden kestoista tehdään vuosittain

Merialue	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	
Itäinen Suomenlahti			5 v							5 v					5 v			
Läntinen Suomenlahti			5 v					2 v		5 v					5 v			
Saaristomeri				2 v														
Ahvenanmaa		5 v																
Selkämeri				2 v		5+2 v					5 v							
Vaasan alue			6 v										5 v					
Kokkolan alue			5 v					5										
Perämeri					5 v					5 v					5 v			
Sisävesi	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	
Tampereen alue					5 v					5+2 v								
Päijänteen alue					5 v					5+2 v								
Keiteleen alue		5 v				5+2 v							5+2 v					
Lappeenrannan alue				5,5 v					5+2 v									
Joensuun alue		5 v				5+2 v							5+2 v					
Kuopion alue					5 v					5+2 v								
Oulujoen vesistö			5 v					5					5+2 v					
Lapin väylät			5 v					5					5+2 v					

Edellinen sopimusNykyinen sopimusSeuraava sopimusSeuraava sopimus

Valvonta

- Valvontakonsultti Mitta Oy (hankinta on meneillään)
- Väylävirasto valvoo myös itse:
  - Erilaisia raportointivälineitä kehitetään esim. Reimari.
  - Dataa tarkkaillaan analysointityökaluin (esim. kaukovalvonnan data)
  - Myös omaa läsnäoloa

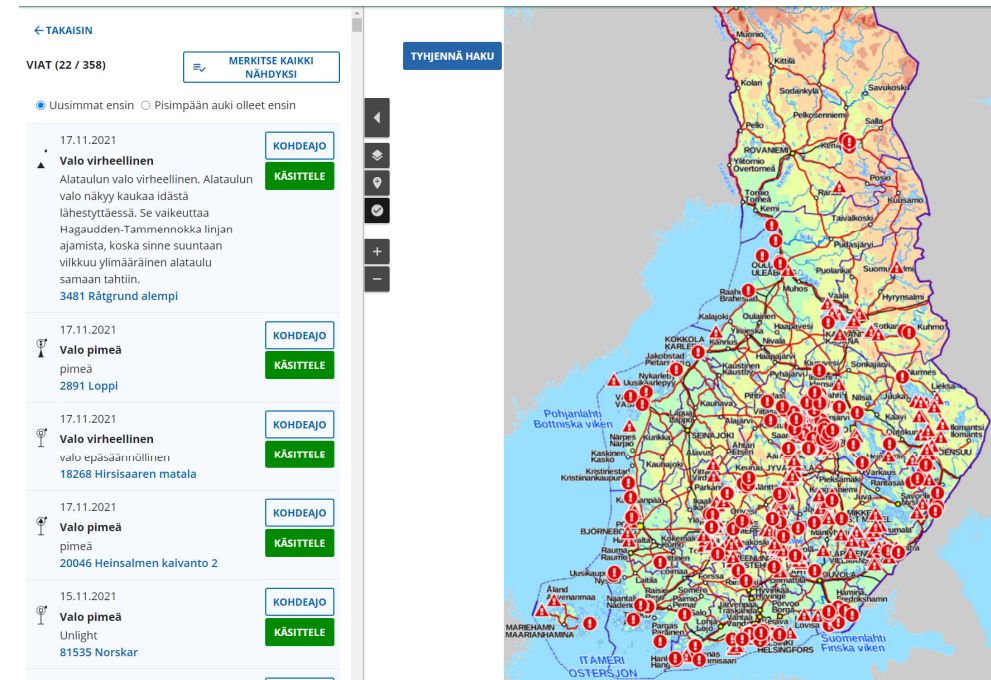

Reimarin kehittäminen

Väylävirasto
Trafikledsverket

- Valvontatyökalunkehittäminen
  - Kaikki turvalaitteisiin liittyvät havainnot, muutkin kuin vikailmoitus tai kuntoarvioasiat, saataisiin Reimariin.
  - Turvalaitteen muistiinpanot+ valokuvat
  - Sijaintihistoria (reitti)
  - Suunnittelut toimenpiteet
- Kävijät- tieto deskariin
- Kuntoluokan alenemisen syyt- haku
- Mobiiliin kartta
- Kulkusuuntanuoli
- Kaukovalvonnanhälyt kohdeluokaksi
- Tarkastetut turvalaitteet kartalla- haun kehittäminen
- Työmaapäiväkirja, kirjattuun toimenpiteeseen pääsisi työmaapäiväkirjasta
- Turvalaitteen tarkkuusluokka kohdeajonäytölle
- Kuntoluokan alenemisen syy- haku
- Komponentit, käytössä tai poistettu valinta
- Urakka-alueiden haku yhdistetty
- Mittaustyökalu karttaan
- Vikahaku –paikkaan liittyvät viat lisäksi vesiliikennememerkit
- Perustietoihin: Hoitoluokka, väyläluokka, maantieteelliset koordinaatit tarkkuusluokka

Kaukovalvonta ja hallinta

- **Turvalaitetekniikkaa uudistetaan** edelleen kaukovalvonnan ja älyliikenteen tarpeita huomioiden.
  - Aloitettu turvalaitteiden valotehojen etähallinnan laajentaminen valikoiduille kauppamerenkulun väylille.
  - Aloitettu automaattista säätietojen ja AIS-tietojen perusteella toimivaa etähallinta.

Seuraaviin kohteisiin on tulevaisuudessa vuodesta 2021 alkaen suunnitteilla lisätä kaukohallintaa:

- Saaristomeren, Selkämeren ja Ahvenanmaan alueet:
- Uudenkaupungin väylä, toteutus vuosien 2023-2024 aikana
- Mäntyluodon eteläinen väylä, toteutus vuosien 2022-2023 aikana
- Paraisten väylä, toteutus vuosien 2024-2025 aikana

Pohjanlahti:

- Kokkolan 14m väylä, toteutettu vuonna 2021
- Tornion väylä, toteutus vuosien 2022-2024 aikana
- Vaasan väylä, toteutus vuosien 2023-2025 aikana

Suomenlahti (Kotkan alue):

- Loviisan väylä, toteutus vuosien 2024-2026 aikana
- Hamina 12m, toteutus vuosien 2024-2026 aikana
- Hietasen väylä, toteutettu vuonna 2021

Suomenlahti (Helsingin alue):

- Sköldvik 15.3m ja 9.0m, toteutus vuosien 2022-2023 aikana
- Vuosaaren väylä, toteutus vuosien 2022-2023 aikana
- Helsingin Länsisataman väylä, toteutus vuosien 2023-2025 aikana

- Vesiväylien väylänhoidon urakkamalli

Väylänhoito vesiväylillä

Perusväylänhoitotyöt

- Ympäri vuotista, ennakoivaa, vikojen korjaamista ja turvalaitteiden tarkastamista

Painottuu määräaikaistarkastuksiin (vuositarkastukset)

- Talven aiheuttamien vikojen korjauksiin
  - Viittoja siirtyy, rikkoutuu ja tuhoutuu / katoaa vuosittain satoja.
  - Poijuja siirtyy, rikkoutuu ja katoaa (irtoaa) vuosittain kymmeniä.
- Kelluvien- ja kiinteiden turvalaitteiden valolaitteiden tarkastukset ja niissä havaittujen vikojen korjaukset

Huoltokäynnit

- Raivaukset, vuositarkastuksissa ilmenneiden ”isompien” vikojen tai puutteiden korjaus

Viankorjauskäynnit

- Vikailmoitusten perusteella tehtävät vikakorjaukset tehdään väyläluokkiin perustuvan kiireellisyysluokituksen mukaisesti

Poijutyöt

- Ankkuroinnin tarkastukset
- Poijujen vaihdot

Vesiväylien hoito Projektinjohtomalli

Urakka

- Suomenlahden väylänhoito 2023-2028
- Urakka-aika 5 vuotta, ei optioita
- Kokonaisurakka, jolla on vuosittaiset tavoite- ja kattohinnat
- Urakoitsija toimii hoitotöiden päätoteuttajana
- Kaupallinen malli: maanteiden hoitourakoiden mallia mukaillen asteittainen projektinjohtomalliin siirtyminen (hoidonjohto)
Projektinjohtourakka-allianssiurakka-2021 meriväyläurakka

Vesiväylien hoito

Projektinjohtomalli

Urakkamalli

- Kaikki hankinnat kilpailutetaan
- Hankintojen kilpailuttamisvelvollisuus
  - Kaikki hankinnat kilpailutettava.
  - Urakoitsija voi osallistua kilpailutettaviin hankintoihin omalla tarjouksellaan
- Keskiössä hoidonjohtourakoitsijan ja tilaajan vuorovaikutus ja yhteistyö
- Töiden suunnittelu
  - Hoitourakan varsinaisten töiden aloitukseen 1.8. tulee olla hyvin valmistauduttu sekä varmistettu, että kaikkiin tulevan kauden töihin on hankittu toteuttaja.
- Sopimus päättyy 30.9.2028

Vesiväylien hoito Urakkamalli

Yhteistyö

- Keskiössä hoidonjohtourakoitsijan ja tilaajan vuorovaikutus ja yhteistyö
  - Hankintojen suunnittelu sopimusasiakirjojen puitteissa
  - Joustavuus työn suunnittelussa ja kohdentamisessa
  - Open book-periaate (kustannusinformaation jakaminen)

Vesiväylien hoito

Projektinjohtomalli kokemukset

Kokemukset

- Tilaajan ja urakoitsijan yhteistyön tulee olla avointa hankkeen eteenpäin viemiseksi yhdessä. Saman pöydän ääressä työskentely lisää avoimuutta ja läpinäkyvyyttä
- Parantaa tilaajan mahdollisuuksia osallistua ja kehittää.
- Muillakin kuin alalla pitkään olevalla yrityksellä mahdollisuus tarjota (isoja ja pieniä) urakoita -> Saatiin uusi pääurakoitsija ja uusia aliurakoitsijoita merelle väylänhoitoon.
- Hintariskit jakaantuu "sopivasti" tilaajan ja urakoitsijan välille
- Kilpailutus on avoimempaa ja käytössä on niin sanottu open book –malli.

Vesiväylien hoito

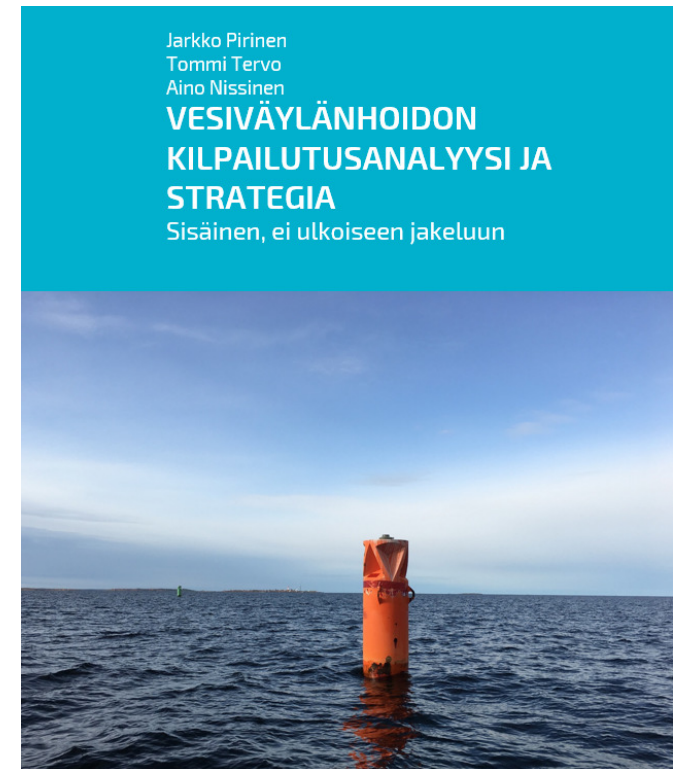
Projektinjohtomalli

Valmisteluaikataulu

- 2022
  - Tammi-maaliskuu: Valmisteluvaihe
  - Ennakkoilmoituksen / Markkinavuoropuhelun julkaisu, sekä alustavan kilpailutusmateriaalin julkaisu 10.3.2022
  - Markkinavuoropuhelu 20.4.2022
  - Kahdenväliset keskustelut 26.4-27.4.2022
  - Kilpailutus, tarjouspyynnön julkaisu 4.10.2022
- 2022-2023
  - Tarjoukset sisään 8.12.2022 ja selonotto joulukuu 2022
  - Hankintapäätös joulukuu 2022
  - Sopimus tammikuu 2023.
  - Tammi-heinäkuu: Hankintojen suunnittelu ja alihankintasopimusten tekeminen
  - Hoitotyöt alkavat 1.8.2023

Vesiväylien hoitourakka

- Väylävirasto käynnisti syksyllä 2018 vesiväylänhoidon kilpailutusanalyysin päivittämistyön, jonka pohjalta laadittiin hankintastrategia.
- Työn tarkoituksena oli selvittää vesiväylänhoidon markkinoiden toimivuus ja kilpailutilanne.
- Tavoitteena on, että markkinat saadaan toimivaksi ja markkinoilla on riittävä määrä tarjoajia.
- Työssä haastateltiin kahtakymmentä urakoitsijaa ja tulokset käytiin läpi tilaajan edustajien kanssa muun muassa työpajassa.

Vesiväylien hoito

Uuteen urakkamalliin siirtyminen vesiväylien hoidossa vastaa mm. seuraaviin Väylän hankinnan toimintalinjojen kehittämistoimenpiteisiin ja tavoitteisiin:

Tavoitteet

- Tuottavuuden parantaminen
- Kilpailun lisääminen
- Alan toimijoiden lisääntyminen
- Sopimusmallin uudistaminen
- Väylänhoidon hankintamallien yhtenäistäminen
- Kustannustietoisuuden parantaminen
- Ympäristöasioiden huomioiminen
- Toimivat ja kiinnostavat markkinat, uusien toimijoiden saaminen hoidon urakoihin
- Aliurakointimarkkinoiden kehittäminen
- Markkinavuoropuhelun hyödyntäminen infra-alan kanssa toiminnan kehittämiseksi

Urakan riskit

- Olosuhteet (sää)
  - Jääolosuhteet vaihtelevat
- Kalusto
  - Saatavuus
  - Laatu
  - Jää- ja meriominaisuudet
- Töiden syklisyys
  - Resurssien riittävyys
- Polttoaine
  - Hinnan korotukset (indeksi)

Urakan riskit

- Digitalisaatio
  - ammattitaito
- Urakka-asiakirjojen sisältö
- Turvalaitteet
  - Saatavuus
  - Hinta
- Aikataulut
  - Kilpailutus
  - Kelluvien- ja kiinteiden turvalaitteiden vuositarkastukset

Väylävirasto
Trafikledsverket